

కౌత్త మలుపు

—షాహీన్

"అత్తయ్యా! మీకెన్నిసార్లు చెప్పాను: టి.వి. ముట్టుకోవద్దని; అది ఒక వేయి రెండు వేల సొమ్ముకాదు పర్వాలాగు వేయిపెట్టి కొన్న టివి, ఏమాత్రంపాడైనా తొట్టిలో పారేయడానికి తప్ప మరిదేనికి వనికీరాదు!!" కోవంగా అంది అప్పుడే వచ్చిన కాంతి.

"బాబూ ఊరికే వేయమని మారాం చేస్తుంటే..." మెల్లగా అంది ఈశ్వరమ్మ.

"అహా! ఈరోజు టి.వి వేయమని మారాంచేస్తే టి.వి వేసేసారు; రేస్పొట్టన్న ఆ టి.విని వగలగొట్టమని పేరీ పెడితే వగలకొట్టేస్తారా?"

"అదికాదు తర్లి! నాణ టి.విలో ఏదో మంచి ప్రోగ్రాం వస్తోందని చెప్పాడు. మీ అమ్మ వచ్చి వేస్తుందిలే అన్నా; వేయమనికే అన్నం తినవని బయటకు వెళ్ళిపోతానని ఊరికే ఏడిస్తే...."

"ఏం! నేనాళ్ళీవరకూ అగలేరా;

లీలీ! మొగుడితో నివిమాకళ్ళే అద్ద వ్వం ఎలాగూ లేడు; వక్కవాళ్ళతోనైనా ఒక్కరోజు నివిమా కళితే యిల్లు పీకి వందిరేస్తాడు!" విసుక్కుంది కాంతి.

"ఇప్పుడు టి.వి ఏమీ పాడవ్వలేదుగా తర్లి!" వెమ్మడిగా అంది ఈశ్వరమ్మ.

"అంత పాడై పోవాలనా మీ ఉద్దేశం; అంతేలేండి! ఎంత బాగాచూసినా కోడలు కోడలే అని ఊరికే అన్నారా?"

"అడేంటమ్మా కాంతి! ఇప్పుడేనై దనీ; బాబేయిస్తుంటే మీ అత్తయ్య టి.వి వేసింది; ఇంత చిన్నవిషయానికి నీవిలా తాద్దాంతం చేయడం ఏం బారే దమ్మా!" అన్నాడు అన్నీ వింటున్న రామబాధం.

"అవండనండి! అంతా వన్నవేనాళ్ళే; ఇతరుల సొమ్ము ముట్టుకూడదని ముందు మీ తాతకు యిద్ది చెప్పండి; ఈ ఈ ఆ నివిమా హాల్లోనే వుండి 'మొదటి అట' నివిమా చూపివచ్చినా బాగుండేది" అని గొణుక్కుంటూ పెరల్లో కళ్ళిపోయింది.

కాంతి.

“ఏంటి? ఏం జరిగింది?” అన్నాడు అప్పుడే వచ్చిన హారిష్.

హారిష్ గొంతు విని గణగణ పెరట్లో నుండి వచ్చింది కాంతి.

“ఏం జరిగిందని మెల్లగా అంటూ లేచింది.” అంటూ జరిగిన విషయంలో తన తప్పిమిలేవట్టుగా చెప్పింది.

“ఏంటమ్మా! వయసు పెరుగుతుంటే బుద్ధి మందగిస్తుంది మీకు; అయినా అది ముట్టుకోవద్దని లక్షపార్లు చెప్పాను; ఈ ఈ రోజూ యింటికి వచ్చిరావడంకోసే ఏదో ఒక గొడవ!” అని చెప్పులేసుకుని మళ్ళీ బయటకు వెళ్ళిపోయాడు.

కాంతి ముక్కు ఏడుతూ పెరట్లోకి వారితిసింది.

ఈశ్వరమ్మ ఏడుస్తూ గోడవక్కవ కూలబడిపోయింది

“ఈరుకో ఈశ్వరీ! అంతా స్వయం కృతానరాధం! అనుభవించాల్సిందే మరి!!” అన్నాడు రామనాథం

* * *

ఆ మరునటిరోజు బాబు ఊరికి గుక్కవట్టి ఏడుస్తున్నాడు. కాంతి వంటింట్లో నుండి గణగణ వచ్చింది.

“బాబలా ఏడుస్తుంటే చూస్తూ కూర్చునే బదులు కాస్త సముదాయించ వచ్చుగా అత్తయ్యా!” అని గదిమింది.

“అదికాదు కాంతి...” అంటూ ఏదో చెప్పబోయేంతలో...

“ఊ! ఎవరికి తప్పినా నాకు తప్పు తుందా?” అని కొడుకుని బుట్టగిస్తూ “ఏలా? ఎందుకలా ఏడుస్తున్నావో?” అంది.

బాబు ఏడుస్తూనే టివి వంక చెయ్యి పెట్టి చూపాడు.

“టి.వి వేయాలా?” అని టి.వి ఆన్ చేసి “అత్తయ్యా! బాబు టి.వి వేయమని ఇంకాకట్టుండి ఏడుస్తుంటే మీరలా చూస్తూ కూర్చున్నారేగానీ టి.వి ఆన్ చేయలేదు! దానికోసం నేను వంటమానేని లోనుండి రావాలి!” అంది గట్టిగా.

“అదికాదు కాంతి...”

“ఏది కాదు! ప్రతివరి చేయలేక తస్తున్నాను! ఈ చాకిరి వాకెప్పుడు తప్పు తుందోగానీ... చూచుచూచూ విసుక్తుంటూ లోనికెళ్ళిపోయింది.

ఈశ్వరమ్మ కోవరి మాటలు విని అచేతనంగా వుండిపోయింది. అంతలో రామనాథం వచ్చి “ఈశ్వరీ! ఆడేదో చేసేస్తే పోయేదిగా! దానికోసం యీ దెబ్బలాటలెందుకు చెప్పు!” అన్నాడు.

కొద్దిగా తేరుకున్న యీశ్వరమ్మ “అదికాదండీ! విన్నవ అ టి.వి వేసాననేగా తగవుపెట్టింది. అందుకని...”

“అది విన్నవ నంగతి ఈశ్వరీ! ఇది ఈరోజు నంగతి!” అన్నాడు రామనాథం వచ్చే కప్పిటివి అవుతుంటూ.

తర్త కళ్ళలో నీళ్ళు చూసిన ఈశ్వరమ్మకు కన్నీరొగలేదు.

“ఏవండీ!” అతన్ని వట్టుకువేర్చింది
 “ఊరుకో ఈశ్వరీ! అంతా మన
 అర్కం. అంతే!” అన్నాడు వైపందకో
 కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

అరోజా దనరావండుగ. ఈశ్వరమ్మ
 కూతురు వికారి, అల్లుడు, రెండోకొడుకు
 మరేవ. అతని భార్య విమల, పిల్లలు
 రావడంతో యిల్లంతా చాలా సందడిగా
 వుంది.

ఈశ్వరమ్మ కూడా తన భారలు,
 కష్టాలు అన్నీ తాత్కాలికంగా మరిచి
 పోయి కోడళ్ళను, కూతురిని కలుర్లాడు
 కోమని చెప్పి తనే స్వయంగా వంట
 చేయడం ఆరంభించింది. కొద్దిపేసైన
 తర్వాత వికారి వంటింట్లో కొచ్చింది.

పులిహార కలసడంలో విమలమ్మ
 వున్న ఈశ్వరమ్మ వికారినంతగా వట్టిం
 చుకోలేదు.

“అమ్మా!” మెల్లగా అంది.

“ఊ!”

“అమ్మా!” మళ్ళీ గట్టిగా అంది.

“ఏవిటి? ఏం కావాలి?”

“అదికాదే! మరి వండక్కి నాకేమీ
 యి...వ్య...లే...దు!” అంది నెమ్మ
 డిగా కారి బొటనవేలు నేలకు రాస్తూ.

“అదేంటి వికారి! ఉదయమేగా
 నీకూ, అల్లుడుగారికి బట్టలు పెట్టి
 రెండోందలు యిచ్చాం!”

“బోడి వట్టువీర, డబ్బులు ఎవరికి

కావాలి?”

“మరి!” ప్రశ్నార్థకంగా అడిగింది.

“పుట్టింది మంది ఓ నగావట్రాకూడా
 తీసుకురావని మా తోడికోడళ్ళూరికి
 దెప్పుకాలే అమ్మా! అందుకవి...”

“నా దగ్గరున్న నగలు నీకూ వదివ
 లకు వంచేసా గదమ్మా! నీ కింకా
 ఎక్కువే యిచ్చాము! ఇహ నా పేర్నున్న
 యీ ఇల్లు కూడా మూడువటాలేసి ముగ్గు
 రికి వంచేసాము!”

“అ...మవ్వు నా కిచ్చేదేంటి!
 ఇంట్లో ఒక్కవటా అంతేగా! మా
 నావమ్మ నగలే నా కిచ్చావ!” ఈనడిం
 పుగా అంది వికారి.

“వికారి! ఇంకా మీ అమ్మ దగ్గరేం
 వుందవి నీ కివ్వడావిత్తైనా!” అన్నాడు
 అక్కడే వుండి అన్నీ వింటున్న రామ
 నారం.

“అదేంటి నాన్నగారు! మీరూ
 అలానే అంటారు! అమ్మచేతిలో రెండు
 జతల గజాలున్నాయో! వయసు వైబడు
 తుంటే యింకా అవెందుకు చెప్పండి!”
 అంది గట్టిగా వికారి.

మాకాతులయ్యారు తార్యాతర్తరిద్దరూ
 ఈ గొడవకు కోడళ్ళిద్దరూ వచ్చారు
 గరిగణా.

“అవెలాగిస్తారు వికారి! అయినా
 ప్రతి వండక్కి వచ్చి కూర్చుంటే ఇస్తానే
 ఉన్నారాయో! ఇంకా అమె ఒంటిమీడున్న
 నగలు కూడా ఇచ్చేయమనడం ఏవన్నా

కావుందా?" అంది కాంతి.

దానికి వంత పలికింది సురేష్ కార్య విమల.

ఆ మాటలతో కోడళ్ళ మీద ప్రేమ పొంగిపొరలింది ఈశ్వరమ్మకు.

వాళ్ళనైపు ప్రేమతో చూసింది

"అ! మీరలాగే అంటారు: ఆ రెండు జతల గజలు నెరో జత పంచేసుకుం దామని మీ ప్లాను!" అంది వికాల.

"పంచుకుంటే పంచుకుంటాం!" మధ్యనీ సొమ్మేం పోయిందనీ: ఆయనా యిన్నిరోజులుగా వాళ్ళను పోషించి వాళ్ళ అలవాటలనా చూస్తున్నాం! అవి మేం తీసుకోక నీ తిచ్చేస్తా మనుకున్నావా?" అంది విమల.

అప్పటివరకు పొంగిన ప్రేమమీద ఒక్కసారిగా నీళ్ళు జల్లిపట్లయింది: అమెకు కన్నీరుదికి వస్తున్నాయ్. కోడళ్ళంటే బయటవారు. కానీ తన కూతురు ... తన కడుపుదించుకు పుట్టిన కూతురు ... తనెంతో అల్లారుముద్దుగా పెంచిన కూతురు... అలా మాటాడుతుందని ఆమె ఎన్నడూ ఊహించను కూడా లేదు. అందుకే ఆమె కొక్కసారిగా నీరసం ఆవహించింది.

ఈశ్వరమ్మ పరిస్థితి చూస్తున్న రామనాథం ఆమె దగ్గరికెళ్ళి ఆమెను పొదివిపట్టుకుని వరండాలో కెళ్ళి పోయాడు.

వాళ్ళు ముగ్గురింకా దెబ్బలాడుకుం

టానే ఉన్నారు.

* * *

జరిగిన తగవుతో తార్యాతర్త రిద్దరి మనసులు వికలమైపోయాయి: ఈశ్వరమ్మ విచారంగా తలకు వేయి ఆమ్మ కొవి కూర్చునివుండటం చూసిన రామనాథం ఆమెను తీసుకొని వక్కవీరిలో తెల్పినవాళ్ళింట్లో బొమ్మలకొలుపు చూడ్డా వి: తీసుకెళ్ళాడు.

వికాల తర్తతో కలిసి వ్రెండ్ర యిళ్ళకు వెళ్ళింది.

వరండాలో కూర్చుని పేవరు చదువు తున్న హరీష్ దగ్గరకు వచ్చి "మీ రిక్కడున్నారా?" అంటూ అతనివక్కన కూర్చుంది కాంతి.

"ఏవిటి?"

"అదికాదండీ: మీకో విషయం చెప్తానునీ..."

"ఏవిటది చెప్పు?"

"మీ అమ్మా నాన్నలను..."

"ఊ! మా అమ్మానాన్నలను..."

"మీ అమ్మానాన్నలం నెక్కడికైనా పంపేద్దామండీ!" నెమ్మదిగా అంది.

"ఎక్కడికి పంపేద్దాం: మా తమ్ముడి దగ్గరికా?"

"ఊ...! మీ తమ్ముడికార్య ముందే చెప్పేసిందిగా: 'హైదరాబాదులో యిళ్ళు చాలా చిన్నవి: మేం వుంటున్న యిల్లు కూడా చాలా చిన్నది: మాకే సరిపోవ గ్లేదు, అవి!"

“మరి... ఏం చేద్దామంటావ్?”
 అన్నాడు విసుగ్గా. ప్రతిరోజూ ఇంట్లో
 ఏదో విషయానికి దెబ్బలాటలు జరుగు
 తుండటంతో అతనికూడా తల్లిదండ్రుల
 వెక్కడికైనా పంపేయాలనిపించింది
 అందుకే అలా అన్నాడు.

“మీ ప్రెండు ఊరి చివర స్థలం
 కొన్నాడు గదండీ!”

“ఊ! అయితే!”

“ఆ స్థలం భాగినే వుందాయో!
 ఆక్కడ ఓ పెద్దవేసి యిచ్చేద్దాం!”
 ఇంతలో సురేష్, అతనితాత తమ
 గది నుండి బయటకువచ్చారు.

“సురేష్! విమలా! మిమ్మల్నే యిటు
 రండీ!” అని పిలిచింది కాంతి.

“ఏవిటోదినా!” అంటూ వచ్చాడు
 సురేష్.

విషయం చెప్పింది.

“అవునన్నయ్యా! వదిన చెప్పినట్టు
 చేద్దాం! నా వాటాలో అద్దెకున్నవాళ్ళకు
 ఆ యిల్లు వరిపోవల్సిదంట! ముందుగది
 కూడా భాగినే యిమ్మంటున్నారూ!”
 అన్నాడు సురేష్.

“అ త్రయ్యా వాళ్లంటున్న ఆ ముందు
 గది కూడా ఇచ్చే మరో వంద నిక్కువ
 కూడా యిస్తామంటున్నారక్కయ్యా!”
 అంది విమల.

“అవునోదినా! వాళ్ళకా పెద్ద వేయ
 డానికి మహాఅయితే ఓ మూడోందలు
 తర్ఫుతుంది! అంతేగా!” అన్నాడు.

“నేనూ అదే అంటున్నాను మరిది
 గారూ. మీరో ఏదై మేమో ఏదై నెలకు
 యిచ్చేస్తే వాళ్ళక్కడే వండుకుని తిని
 వుంటారు!” అంది కాంతి.

“కానీ నా ప్రెండు ఆక్కడే ఇల్లు
 కడకానంటే...!”

“మీ ప్రెండ్ అప్పుడే యిల్లు కట్ట
 మని. తను రిటైర్ అయిన తరువాత
 కడకానని మీ ఎదురుగానే అన్నాడు
 కదండీ! మీ ప్రెండ్ రిటైర్ అయ్యే
 సరికి ఈ మునలాళ్ళిద్దరూ బతికుంటే
 అప్పటి విషయం ఆలోచించవచ్చు! మీ
 రడిగితే మీ ప్రెండ్ కాదనడు కూడా!”

“సరే! అమ్మానాన్న రావీ చెప్పాం!”
 అన్నాడు హరీష్.

“మీకా శ్రమ అక్కరలేదులేకా! మే
 మంతా విన్నాం!” అంది ఈశ్వరమ్మ
 గుమ్మంలో కొమ్మ.

వలగుటూ ఆశ్చర్యపోయారు.

“ఈశ్వరీ! నా దిడ్డలు ముత్యాలు,
 రత్నాలు అన్నావు కదే! చూడు! వీళ్ళు
 మనల్ని పెద్దలో వుంచుకొంటుంటే!”
 అన్నాడు రామనాథం.

“ఏవండీ! మన మీ యింట్లో ఒక్క
 క్షణం కూడా వుండొద్దండీ! మనమెక్కడి
 తయినా వెళ్ళిపోదామండీ! ఏవండీ!
 ఏవండీ! వన్నెక్కడికైనా తీసుకు
 వెళ్ళిపోండి” అంటూ హిస్టరియా వచ్చి
 నామెలా ఏడ్చింది ఈశ్వరమ్మ.

“వెళ్ళిపోదాం ఈశ్వరీ! మనం యీ

ఇంటి నుండి తక్షణం వెళ్ళిపోదాం!
నిమ్మ పోషించలేనంత అసమర్థుడుకాదీ
రామనాథం!" అన్నాడు ఆవేళంగా.

ఇద్దరూ లోలికెళ్ళి సావుగంటలో
తమ పొమానంతా సర్దుకుని వచ్చేసారు.

కోడలుతో "అమ్మా కాంతి మాకు
నెంకివ్వాలనుకున్న ఏత్తై నీ ఏవిమాలకు
వనికొస్తుంది వుండుకో తల్లీ!"

నిమ్మకొడుకుతో "ఒరే! సురేష్! నీ
తల్లి తనపేర ఉన్న యింటిని మేం
బ్రతికుండగానే మీపేర్న రానివండుకు
మాకు దాగా బుద్ధిచెప్పావురా! ఇప్పుడు
మేం వెళ్ళిపోతున్నాంగా! నీకా అద్దెవాళ్ళు
ఏగట్టాగా యిచ్చే వందా నువ్వు మాకి
వ్వాలనుకున్న ఏత్తై వెరసి మాటపెత్తై
నెంకు మిగుల్తాయి! జాగ్రత్తగా దాచుకో!
ఇక మీరిద్దరూ కలిసి మాకోసం అప్పు
చేద్దామనుకున్న మూడోందలా పెట్టి మే
మిద్దరం దబ్బామని తద్దినం చేయండి!"
ఆవేళంగా కన్నీరు ఉలికిపోతుండగా
అన్నాడు రామనాథం.

అంతలో వికాల ఆమె భర్తా వచ్చారు
"అమ్మా... నాన్న... ఏక్కడికి...
ఏక్కడికెళ్ళిపోతున్నారు?" గాభలాగా
అడిగింది.

"అమ్మా వికాలా! మేం ఇల్లు విడిచి
వెళ్ళిపోతున్నామని విచారించకు తల్లీ!
నేను మీలా దగా చేయనులేమ్మా! మీ
అమ్మ తనిపోయిన వెంటనే నీకు కణురు
పెడతాను! వచ్చి మీ అమ్మ వంటిమీద

నగలన్నీ తీసుకుండువుగావీ!" అంటూ
ఈశ్వరమ్మను తీసుకుని గేటుదాటి బయ
టకు వచ్చేసాడు రామనాథం.

అటువైపుగా వెళ్తున్న ఆదోని ఏలిచి
"ఐస్ వేషన్ కు పోవయ్!" అని
చెప్పారు.

ఆదోలో కూర్చునివున్న ఈశ్వరమ్మ
కన్నీరు మున్నీరుగా వింపిస్తోంది.

"కూరుకో ఈశ్వరీ! ఇప్పుడేనైందవి
..." అంటూ అనునయిందాడు.

"ఇన్ని సంవత్సరాలు మాకోసం
మీరు ఎండనక వాననక కష్టపడ్డారు. ఈ
వయసులో కూడా...." ఆ తర్వాత
అమెగొంతులో కన్నీరు అడ్డంపడి మాట
రాలేదు.

రామనాథం ఏదో చెప్పబోయేంతలో
వేషన్ వచ్చింది.

● ● ●
"ఏవండి ఏక్కడికెళ్ళుకున్నాం!"
అడిగింది ఈశ్వరమ్మ.

"నువ్వు చాలా లోలాలనుండి కనక
దుర్గ గుడి' దూడాలని వుండని అన్నావు
కదే! అందుకే విజయవాడ వెళ్దాం!"
అన్నాడు టిక్కెట్ల నేణులో పెడుతూ!
యింతలో ఐస్ రావడంతో ఇద్దరూ
ఐస్పెళ్ళారు.

ఐస్సు విజయవాడ చేరిన తర్వాత
వేషన్ లో నుండి బయటకు వచ్చి కనక
దుర్గ ఆలయాని కెళ్ళారు. కొండమీద
దర్శనం కానిచ్చి అదే ఆదోలో

కూర్చుని "నారాయణ హోటల్ కు
పోవితో" అన్నాడు రామనాథం.

హోటల్ లో రోజనం కానిచ్చి వక్క
వీధిలో వున్న ఒక ఇంటికి తిసుకెళ్ళాడు

అది రెండు వాటాలున్న యిల్లు!

"ఏవండీ ఇదెవరిల్లు?" అక్కర్యంగా
అడుగుతూ లోని కడుగుపెట్టింది.

రామనాథం ఈశ్వరమ్మ ప్రక్కకు
బదులివ్వక ఆమెని అడుగుమీద కూర్చో
కెట్టి ప్రక్కయింటి కెళ్ళాడు. కొద్దిసేపు
అయిన తర్వాత రామనాథం రీలానం
దండు వెంటకెట్టుకొచ్చాడు.

రీలానందం "వమస్కారం వదిన
గారూ!" అన్నాడు.

అతన్ని అక్కర్యంగా చూస్తూ ప్రతి
వమస్కారం చేసింది.

"నేనెవరా అవి అక్కర్యపోతున్నారా
వదినగారూ! నేనండీ రామం చిన్న
వృద్ధి ప్నేహితుణ్ణి! మీ పెళ్ళయిన
కొత్తలో నమ్మ నే పరిచయం చేసు
కుంటూ పొరబాటుగా ఒకే మంచంలో
తిని ఒకే కంచంలో వదుకున్నామని
చెప్పామ గుర్తుందా?" అడిగాడు.

"ఏం ఈశ్వరీ! వీడ్చి మరిచిపోయావూ!
మన పెళ్ళయిన కొత్తలో అదివారం
వస్తే మనింటికొచ్చి తివ్వవేసేవాడు!
మవ్వు గారెలు బాగా వండుతావని ఒక
సారి ఇరవై గారెండాకా తినేసి రెండు
రోజులు భేడుల్లో బాధపడ్డాడు!" జ్ఞాపకం
చేగాడు.

ఈశ్వరమ్మకు అతనెవరో అప్పుడు
గుర్తొచ్చింది! ఆమె కళ్ళముందు ఆ తిసి
జ్ఞాపకాలు వినిమారీకలా కదిలాయి!
ఆమె గుర్తొచ్చిందన్నట్లు వచ్చింది!
వారిద్దరు కూడా చిన్నగా నవ్వారు.

రీలానందం కాశంచెవి తిసి లోనికి
ఆహ్వానించాడు.

ఆ యిల్లు రెండు వాటాలయినా ఒక
వాటాలో మంది రెంరోవాటాలో కెళ్ళటా
నికి తలుపులున్నాయ్. కొణాయి, కావి
కూడా వున్నాయ్! ఇంటిముందు చిన్న
పూలతోట, పెరట్లో మామిడి, బామచెట్లు,
కూరగాయల మొక్కలు, పొడులు
వున్నాయ్!

"ఎలావుంది ఈశ్వరీ యిల్లు?" అడి
గాడు

"ఇల్లు చాలా బాగుందికానీ అద్దెంత
వుంటుందో ఏమో! అయినా యింత
పెద్ద యిల్లు మనకెందుకండీ!" అంది
ఈశ్వరమ్మ.

"ఒరే రామం! వదిగారికి విషయం
యింకా చెప్పలేదా?" అక్కర్యంగా
అన్నాడు రీలానందం.

"ఏ విషయం?" అడిగింది.

"ఈశ్వరీ! ఇది... ఇది.... మన
స్వంతిల్లు! ఎలా వుంది! వీకు నచ్చిందా?"
అన్నాడు మందస్వరంతో.

"ఏవీటి! ఇది మంచిల్లా!" అక్కర్యం.
అనందం మిళితమయిన స్వరంతో
అంది.

“అవును ఈశ్వరీ! ఇది మనిల్లే! నా కష్టారితంతో కొన్న యిల్లు! ఈశ్వరీ! మనం మన పిల్లల్నెంతో గారాబంగా, అల్లారుముద్దుగా పెంచాం! నాకంటే మువ్వ మరీ ప్రేమగా చూపేదావివి! పరీక్షల్లో తక్కువ మార్కులొస్తే నేను కొత్త వాణ్ణి! కానీ మువ్వ కొట్టడం కాదుకదా కవీనం ఒక్క తిట్టయినా తిట్టేదావివి కాదు! అంత ప్రేమగా వాళ్ళను పెంచావ్! వాళ్ళు కూడా వాళ్ళ పెళ్ళిళ్ళయేంత వరకు మనవెంతో ఆదరంగా చూపారు. వాళ్ళు ప్రేమించిన అమ్మాయిలతోనే వాళ్ళ పెళ్ళిళ్ళు జరిపించాం! వికాలకు మనమే సంబంధం చూపి పెళ్ళిచేసాం! కానీ పెళ్ళయిన తరువాత వాళ్ళ మనస్తత్వాలు విచిత్రంగా మారిపోయాయని నేను తెలుసుకోగలిగాను. వాళ్ళమీదున్న ప్రేమతో వాళ్ళు మారిపోయారని నీవు గుర్తించలేకపోయావ్!”

“అందుకే వాళ్ళు కోరిన వెంటనే ఆప్తినంచేశావ్! ఆప్తి వంచిన తర్వాతైనా వాళ్ళు మనల్ని ఆప్యాయంగా చూస్తారనుకుంటే అంతకంటే హీనంగా, నీడంగా చూపేవారు!”

“అప్పుడే నేను విజయవాడ పెళ్ళి తెళ్ళడం జరిగింది. అక్కడ పెళ్ళిలో రీలానందం కవిపించాడు! దాని రోజుల తర్వాత కలిసినందికు ఎంతో సంతోషించి ఒకరి యోగక్షేమాలు మరొకరిదిగి తెలుసుకున్నాం! వాడికి మన యింటి పరిస్థితి చెప్పాను.”

ఇప్పుడే అలా ప్రవర్తిస్తున్న వాళ్ళు రేపొద్దున యింటినుండి వెళ్ళగొట్టరని నమ్మకమేమిటని అడిగాడు! నేనేం మాట్లాడలేకపోయాను.

“పోనీ దర్శ్యమైనా నీ పేర్ను వుందా?” అని అడిగాడు. రిటైర్ అయిన తర్వాత అవీనువాళ్ళిచ్చిన లక్ష యాత్రై వేంకో యాత్రై వేలు పిల్లలకు నంది, లక్ష నీ పేర్ను వేళానని చెప్పాను! ఆ విషయం పిల్లలకే కాదు నీ కుక్కా తెలియదు!

“అప్పుడు వారు తనింటి వక్కనే యిల్లు అమ్మకావికుందని, అది కొనేయమని సలహా యిచ్చారు. నేను యిల్లు చూపి వెంటనే కొనేకాను.

“రీలానందమే ఎవర్నో అద్దెకు దింపి ఆ అద్దె తనే ఇక్కడి టాంక్లో జమ చేసేవారు. వాళ్ళకు ట్రాన్స్ఫర్ అయి పోయిందని రీలానందం వారంరోజుల త్రితమే ఉత్తరం రాకాడు మరెవరినైనా వీరియినంత తొందరో దింపమని జవాబు రాకాన్నేను యింతలో యిలా జరిగింది. వాళ్ళు మనల్ని ఆదరంగా చూస్తే పిల్లల పేర్నై యి యిల్లు రాద్ధామమకున్నాను! వాళ్ళు... కవీనం వికాలైనా మనల్ని ప్రేమగా చూస్తుందనుకున్నాను. కానీ తను కూడా అలానే ప్రవర్తించింది”

“మరి నాకి విషయం ముందే ఎందుకు చెప్పలేదండీ!”

“మువ్వ పిల్లలమీదున్న ప్రేమతో ఎప్పుడో ఒసారి నోరు జారకానని చెప్పలేదు ఈశ్వరీ!”

“వాళ్ళు నన్ను అంతలేసి మాటలం
టున్నప్పుడు కూడా మరీ ఇంటికి వచ్చే
ద్దామని ఎందుకనలేదండీ?”

“ఈశ్వరీ! మన ఏళ్ల రీరోజు కాబోతే
లేనైనా మారుతారనుకున్నాను! కానీ
వీళ్ళు మారలేదు. కానీ ఈరోజు... ఈ
రోజు వాళ్ళ మాటలు వింటుంటే నాకు
మతిపోయింది! అందుకే నిన్ను వెంట
బెట్టుకుని యిక్కడి కొచ్చేశాను!” అని
గట్టిగా ఓ విట్టూర్పు విడిచాడు.

“ఏవండీ! మనకు ఇల్లెలా గడుస్తుం
దండీ! మీకా పెన్షన్ లేదు. బ్యాంకులోవి
దబ్బు కూడా తీసేకారాయో!” అంది
కారగా ఈశ్వరమ్మ.

“ఇంత పెద్దిల్లు మనకెందుకు ఈశ్వరీ!
ఒక వాటాలో మనముంది వక్కవాటా
అద్దెకిచ్చేద్దాం! ఇహబోతే రిటైర్ అయి
నప్పుడు వేసిన లక్ష రూపాయలు, లక్ష
రెట్నైఅయిదువేలు అయింది! ఇల్లు
కొనగా మిగిలిన ఇరవైవేలు మళ్ళీ
బ్యాంకులోనే వేసేశాను! కాబట్టి సువ్వేం
బెంగవడవలసిన అవసరంలేదు! నిన్ను
వీ ఏళ్లలు చూసినదావికంటే బాగానే
చూస్తాను. ఈశ్వరీ!” అన్నారు.

“ఇక వాళ్ళు నంగతి వదిలేయండి!
వాళ్ళు...వాళ్ళు...మనకు పుట్టలేదను
కుంటామ! అనలు...అనలు...మనకు
ఏళ్లలే పుట్టలేదనుకుంటానండీ!” అంది
కారగా.

ఇంతలో ఏదో తక్కుమని చప్పుడవ
డంతో యిద్దరూ తేరుకుని వెనక్కు
తిరిగిచూసారు. లీలానందం ఎప్పుడెళ్ళి

పోయాడోగానీ, అతమా, అతని కార్య
చెరో మంచం, తలగడలు పట్టుకొచ్చి
వేసారు.

వక్కవేసిన తరువాత కార్యమ పరి
డయం చేసాడు.

“ఈమె నా కార్య వరంక్షి! ఊర్లా
చుట్టాల పెళ్ళికెళ్ళి యిప్పుకొచ్చింది!”
అన్నారు.

“నమస్కారం అక్కయ్యగారూ!”
అంది వినయంగా ఆమె.

ప్రతివమస్తారంచేసింది ఈశ్వరమ్మ.

“వదినగారూ! మీ రిక్కడకొస్తున్న
ప్పుడు వోటల్లో తోంచేసి రావడం
ఏవన్నా బావుందా చెప్పండి! అందుకే
మీరు వంటసామాన్లు అవీ కొనుక్కునే
వరకు టీసీను, తోజనం అన్నీ మా
యింట్లోనే! అంటే కనీసం వారంరోజు
లేనా మా అతిథ్యం స్వీకరించండి
మేం ఊరుకోం! అన్నట్టు అనలు
విషయం చెప్పడమే మరిచిపోయాను!
ఇడిగోరా రామల! నీ బ్యాంక్ ఖాక!
వాళ్ళిచ్చిన అద్దె మొత్తం యిండులో
వుంది!” అని పావ్ ఖాక రామనాథానికి
యిచ్చారు.

వాళ్ళు చూపుతున్న ప్రేమకు కళ్ళు
చెమర్పాయి ఈశ్వరమ్మకు.

ఇటువంటి రక్తనందందం లేక
పోయినా వాళ్ళంత ఆదరంగా, ఆస్పా
యంగా మాట్లాడుతుంటే ఈశ్వరమ్మకు
ఆనందంతో కళ్ళు చెమర్పాయి. కార్య
మొహంలోకి చూస్తున్న రామనాథం
హాయిగా ఊపిరి వీల్చుకున్నాడు. •